

DÖKÜM MAKİNELERİ VE EKİPMANLARI SEKTÖRÜ NOTU

Bu çalışmada döküm makineleri ve ekipmanları sektörü olarak GTIP tanımları aşağıda belirtilen kalemlerin toplamı olarak ele alınmıştır.

GTIP	GTIP TANIMI
8454	Tav Ocakları, Döküm Potaları, Külçe Kalıpları, Döküm Makineleri
8480	Metal Dökümü İçin Kasalar, Plakalar, Kalıp Modelleri

1. SEKTÖRÜN DÜNYADAKİ DURUMU

1.1. İHRACAT

Birleşmiş Milletler (BM) İstatistik Bölümü verilerine göre, 2008 yılında 19,2 milyar \$ olan sektör ihracatı % 20 oranında azalarak 2009 yılında 15,3 milyar \$ değerine ulaşmıştır.

Döküm Makineleri ve Ekipmanları Sektörü İhracatında Başlıca Ülkeler (Bin \$)

SIRA	ÜLKE	2006	2007	2008	2009	DEĞİŞİM (%) 08/09
1	Çin	1.302.080	1.844.722	2.718.376	2.555.710	-5,98
2	Japonya	2.329.120	2.178.012	2.316.405	1.601.890	-30,85
3	Almanya	1.879.160	1.705.345	1.922.861	1.563.206	-18,70
4	İtalya	1.649.033	2.026.546	1.881.085	1.548.818	-17,66
5	ABD	1.143.360	1.083.745	1.236.630	1.120.321	-9,41
6	Kore	1.022.267	1.003.749	1.149.268	964.188	-16,10
7	Kanada	1.084.067	942.637	901.291	675.795	-25,02
8	Avusturya	741.660	642.891	802.973	507.320	-36,82
9	Portekiz	417.158	396.766	506.530	449.685	-11,22
10	Hong Kong	486.170	497.238	509.104	431.953	-15,15
11	İsviçre	478.148	533.679	560.235	423.812	-24,35
12	Fransa	492.672	531.898	549.957	423.787	-22,94
13	Çek Cumhuriyeti	240.477	265.350	303.338	248.850	-17,96
14	İspanya	188.930	199.370	226.377	220.149	-2,75
15	İngiltere	197.779	232.994	219.815	162.572	-26,04
16	Malezya	155.804	179.170	203.754	150.985	-25,90
17	Türkiye	107.396	122.933	165.665	148.527	-10,37
18	Singapur	219.138	238.110	242.818	147.517	-39,25
19	Belçika	173.217	202.721	197.221	146.050	-25,95
20	Tayland	101.084	109.231	153.300	129.378	-15,60
	Diğer	2.004.925	2.111.763	2.453.111	1.726.817	-29,61
	TOPLAM	16.413.645	17.048.870	19.220.118	15.347.296	-20,15

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

Çin sektör ihracatının yaklaşık % 16,6'sını gerçekleştirmektedir. Çin'in döküm makineleri ve ekipmanları sektörü ihracatı 2009 yılında % 6 oranında azalarak 2,5 milyar \$'a gerilemiştir. Çin'i yaklaşık 1,6 milyar \$ ile Japonya takip etmektedir. Almanya, İtalya ve ABD de sektör ihracatında önde gelen diğer ülkeler arasında yer almaktadır. Döküm makineleri ve ekipmanları sektörü ihracatında 2009 yılında krizin etkisiyle tüm ülkelerde düşüş kaydedilmiştir. En fazla ihracat gerçekleştirilen ilk 20 ülke arasında en büyük azalma ise %39,25 ile Singapur'da yaşanmıştır. Türkiye, 2008 yılında gerçekleştirdiği 165,6 milyon \$ ihracat 2009 yılında %10 oranında azalarak 148,5 milyon \$'a gerilemiş ve 17. sırada yer almıştır.

G.T.İ.P. Bazında Dünya Döküm Makineleri ve Ekipmanları Sektörü İhracatı (Bin \$)

GTİP	2006	2007	2008	2009	DEĞİŞİM (%) 08/09
8454	3.108.888	3.285.321	3.936.699	2.851.953	-27,55
8480	13.304.757	13.763.549	15.283.419	12.495.343	-18,24
TOPLAM	16.413.645	17.048.870	19.220.118	15.347.296	-20,15

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

2008 ve 2009 yıllarında, döküm makineleri ve ekipmanları mal grubunda, G.T.İ.P bazında dünya ihracatında, "8480 - Metal Dökümü İçin Kasalar, Plakalar, Kalıp Modelleri"nin ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

1.2. İTHALAT

Döküm Makineleri ve Ekipmanları Sektörü İthalatında Başlıca Ülkeler (Bin \$)

SIRA	ÜLKE	2006	2007	2008	2009	DEĞİŞİM (%) 08/09
1	Çin	1.934.585	1.705.669	1.949.511	1.639.364	-15,91
2	ABD	2.239.638	1.936.562	1.837.005	1.398.648	-23,86
3	Meksika	1.174.078	1.120.671	1.330.139	1.199.157	-9,85
4	Almanya	956.814	849.245	1.001.662	878.043	-12,34
5	Japonya	730.262	742.921	772.007	614.192	-20,44
6	Hong Kong	442.747	438.881	484.802	428.395	-11,64
7	Fransa	426.691	637.516	593.135	425.809	-28,21
8	Hindistan	357.214	379.297	527.318	421.890	-19,99
9	İtalya	445.203	481.550	523.304	406.528	-22,32
10	Rusya	240.851	540.903	661.154	399.483	-39,58
11	Tayland	513.360	457.090	478.607	379.776	-20,65
12	Türkiye	433.950	337.453	406.267	367.368	-9,57
13	BAE	47.693	203.224	249.923	356.934	42,82
14	Kore	226.717	219.357	281.667	334.055	18,60
15	Kanada	481.489	488.486	450.375	332.562	-26,16
16	Brezilya	163.042	227.528	300.623	309.406	2,92
17	Malezya	356.856	371.683	378.710	303.889	-19,76
18	Polonya	228.321	242.754	306.734	299.868	-2,24
19	Çek Cumhuriyeti	211.574	262.210	352.250	287.081	-18,50
20	Avusturya	246.805	335.818	377.542	275.761	-26,96
	Diğer	3.696.707	4.262.827	4.870.336	4.124.860	-15,31
	TOPLAM	15.554.597	16.241.645	18.133.071	15.183.118	-16,27

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

2009 yılında sektör ithalatı % 16 oranında azalarak 15 milyar \$ seviyelerine gerilemiştir. Çin 1,6 milyar \$ ithalat ile dünya sıralamasındaki lider konumunu korumuştur. Çin'in ardından en fazla ithalat gerçekleştiren ABD ise 2009 yılında 1,3 milyar \$ ithalat gerçekleştirmiştir. Sektör ithalatında önde gelen diğer ülkeler sırasıyla Meksika, Almanya ve Japonya'dır. Döküm makineleri ve ekipmanları sektörü ithalatında ilk 20 sırada yer alan ülkeler arasında ithalatında genel olarak azalış görülse de, BAE, Kore ve Brezilya 2009 yılında artış göstermiştir. İthalatında en çok azalma kaydedilen ülkeler ise Rusya, Fransa ve Avusturya'dır.

2009 yılı sektör ithalatında 12. sırada bulunan Türkiye'nin, 2008 yılında ithalatı 406 milyon \$ iken 2009 yılında bu rakam % 9,5 oranında azalarak 367 milyon \$'a ulaşmıştır.

G.T.İ.P. Bazında Döküm Makineleri ve Ekipmanları Sektörü İthalatı (\$)

GTİP	2006	2007	2008	2009	DEĞİŞİM (%) 08/09
8454	3.170.775	3.506.318	3.902.349	3.229.598	-17,24
8480	12.383.822	12.735.327	14.230.722	11.953.520	-16,00
TOPLAM	15.554.597	16.241.645	18.133.071	15.183.118	-16,26

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

2008 ve 2009 yıllarında döküm makineleri ve ekipmanları sektöründe G.T.İ.P bazında en fazla ithal edilen kalemin "8480 – Metal Dökümü İçin Kasalar, Plakalar, Kalıp Modelleri" olduğu görülmektedir.

2. SEKTÖRÜN TÜRKİYE'DEKİ DURUMU

2.1. İHRACAT

Türkiye'nin döküm makineleri ve ekipmanları sektörü ihracatı 2008 yılında 165,6 milyon \$ gerçekleşmiştir. 2009 yılında sektör ihracatı % 10 oranında azalmış ve 148 milyon \$ seviyesine gerilemiştir.

Türkiye'nin 2009 yılındaki sektör ihracatı ürün bazında incelendiğinde, 135,8 milyon \$ ile "8480 – Metal Dökümü İçin Kasalar, Plakalar, Kalıp Modelleri" birinci sırada yer alırken bu mal grubunu 12,7 milyon \$ ile "Tav Ocakları, Döküm Potaları, Külçe Kalıpları, Döküm Makineleri" takip etmektedir.

Türkiye'nin G.T.İ.P Bazında Döküm Makineleri ve Ekipmanları Sektörü İhracatı (\$)

GTİP	GTİP ADI	2007	2008	2009	2010 (Ocak-Eylül)	DEĞİŞİM (%) 08/09
8454	TAV OCAKLARI, DÖKÜM POTALARI, KÜLÇE KALIPLARI, DÖKÜM MAKİNELERİ	18.186.456	15.690.288	12.723.232	10.257.409	-18,91
8480	METAL DÖKÜMÜ İÇİN KASALAR, PLAKALAR, KALIP MODELLERİ	104.746.981	149.975.169	135.804.170	101.516.799	-9,44
	TOPLAM	122.933.437	165.665.457	148.527.402	111.774.208	-10,34

Kaynak: TÜİK

Döküm Makineleri ve Ekipmanları sektörü mal grubu GTİP bazında incelendiğinde "Metal Dökümü İçin Kasalar, Plakalar, Kalıp Modelleri" ihracatının büyük bir pay sahibi olduğu görülmektedir.

Türkiye'nin Ülkelere Göre Döküm Makineleri ve Ekipmanları Sektörü İhracatı (\$)

SIRA	ÜLKE	2007	2008	2009	2010 (Ocak-Eylül)	DEĞİŞİM (%) 08/09
1	Almanya	13.294.908	25.597.455	30.962.836	13.226.920	20,96
2	Rusya	19.816.409	26.151.437	18.150.244	16.682.197	-30,60
3	İtalya	10.864.221	19.866.777	15.815.574	15.891.894	-20,39
4	Fransa	7.763.412	14.736.127	9.407.132	2.919.602	-36,16
5	Slovenya	45.170	19.871	6.256.422	451.160	-
6	İngiltere	1.164.565	4.405.598	4.698.131	3.086.095	6,64
7	Mısır	1.851.886	2.046.141	4.663.009	2.674.992	127,89
8	Bulgaristan	4.583.768	6.353.540	4.130.714	4.068.136	-34,99
9	İran	2.175.996	7.022.691	3.456.887	9.761.797	-50,78
10	Fas	2.138.290	1.455.040	2.927.733	174.516	101,21
	Diğer	59.234.812	58.010.780	48.058.720	42.836.899	-17,16
	TOPLAM	122.933.437	165.665.457	148.527.402	111.774.208	-10,34

Kaynak: TÜİK

2009 yılında Türkiye'nin döküm makineleri ve ekipmanları ihracatı yaptığı ülkeler arasında Almanya 30,9 milyon \$ ile birinci sırada yer almaktadır. Almanya'yı 18 milyon \$ ile Rusya ve 15,8 milyon \$ ile İtalya takip etmektedir. Mısır ve Fas, en fazla ihracat gerçekleştirilen ilk on ülke arasında en çok ihracat artışı kaydedilen ülkelerdir. Türkiye'nin döküm makineleri ve ekipmanları sektörü ihracatı gerçekleştirdiği ilk 10 ülke arasında ihracatımızda en büyük düşüş İran, Fransa ve Bulgaristan'da yaşanmıştır.

2.2. İTHALAT

Türkiye'nin 2008 yılında 406 milyon \$ seviyelerinde olan döküm makineleri ve ekipmanları sektörü ithalatı, 2009 yılında % 9,5 azalarak 367 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin 2009 yılında döküm makineleri ve ekipmanları sektörünün ithalatı G.T.İ.P. bazında incelendiğinde 275,5 milyon \$ ile metal dökümü için kasalar, plakalar, kalıp modellerin ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

Türkiye'nin G.T.İ.P. Bazında Döküm Makineleri ve Ekipmanları Sektörü İthalatı (\$)

GTİP	GTİP TANIMI	2007	2008	2009	2010 (Ocak-Eylül)	DEĞİŞİM (%) 08/09
8454	TAV OCAKLARI, DÖKÜM POTALARİ, KÜLÇE KALIPLARI, DÖKÜM MAKİNELERİ	58.906.494	92.687.212	91.787.161	56.058.967	-0,97
8480	METAL DÖKÜMÜ İÇİN KASALAR, PLAKALAR, KALIP MODELLERİ	278.546.969	313.580.080	275.581.615	142.463.916	-12,12
	TOPLAM	337.453.463	406.267.292	367.368.776	198.522.883	-9,57

Kaynak: TÜİK Verileri

2009 yılında sektör ithalatında G.T.İ.P. bazında tüm kalemlerde gerileme kaydedilmiştir. En büyük düşüş % 12 ile "metal dökümü için kasalar, plakalar, kalıp modeller" kaleminde kaydedilmiştir.

Türkiye'nin Ülkelere Göre Döküm Makineleri ve Ekipmanları Sektörü İthalatı (\$)

SIRA	ÜLKE	2007	2008	2009	2010 (Ocak- Eylül)	DEĞİŞİM (%) 08/09
1	Çin	35.082.698	52.877.705	74.663.232	33.367.938	41,20
2	İtalya	99.831.633	62.649.000	68.906.106	41.906.683	9,99
3	Güney Kore	21.779.022	30.882.588	33.793.313	20.709.913	9,43
4	Almanya	48.494.778	54.884.855	33.676.143	35.561.854	-38,64
5	Japonya	13.939.861	43.168.301	26.287.713	2.324.066	-39,10
6	Fransa	24.809.209	48.902.735	25.448.875	5.949.219	-47,96
7	İspanya	21.468.303	8.489.347	15.742.576	6.936.944	85,44
8	ABD	6.568.316	6.323.182	15.311.014	6.369.993	142,14
9	Portekiz	4.701.222	5.262.830	11.120.434	236.990	111,30
10	İngiltere	2.884.837	13.241.971	9.979.017	1.516.170	-24,64
	Diğer	57.893.584	79.584.778	52.440.353	43.643.113	-34,11
	TOPLAM	337.453.463	406.267.292	367.368.776	198.522.883	-9,57

Kaynak:TÜİK

2009 yılında döküm makineleri ve ekipmanları sektörü ithalatımızda önemli yer tutan ülkeler arasında ilk üç sırayı Çin (74,6 milyon \$), İtalya (68,9 milyon \$) ve Güney Kore (33,7 milyon \$) almıştır. Türkiye'nin döküm makineleri ve ekipmanları sektörü ithalatının yaklaşık %40'ı Çin ve İtalya tarafından gerçekleştirilmektedir.

Türkiye'nin 2009 yılı sektör ithalatında ilk 10 ülkenin bir önceki seneye göre değişim oranlarına bakıldığında ülkelerin çoğunluğunda gerileme kaydedilmiştir. En büyük düşüş ise Fransa, Japonya ve Almanya'ya yönelik olmuştur. Diğer taraftan, ABD ve Portekiz'e yönelik döküm makineleri ve ekipmanları ithalatımızdaki artış oranları dikkat çekicidir.

Kaynaklar

-Türkiye İstatistik Kurumu

-Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü (www.trademap.org)